

Ponadlokalny Program Rewitalizacji Miast Sieci Cittaslow

Worliny, 09.12.2019r

Miasta Cittaslow

Idea „miast dobrej jakości życia”

Docenienie potencjału niewielkich miast to trend XXI wieku, doskonale wpisujący się w założenia zrównoważonego rozwoju.

Miasta Cittaslow przyjmują wspólne cele dla polepszania jakości życia mieszkańców i przybliżania kultury dobrego życia.

Stawiają na działania prospołeczne i prośrodowiskowe, dbają o zachowanie niepowtarzalnego charakteru każdego z miast poprzez odnowę zabytków oraz pielęgnowanie lokalnej wytwórczości i kuchni. Charakterystyczną cechą miast Cittaslow jest również rozwijanie tradycji gościnności.

Idea Cittaslow zakłada również wykorzystywanie nowoczesnych technologii i nowatorskich sposobów zarządzania miastami.

Miasta Cittaslow

Cittaslow International

Idea Cittaslow wywodzi się z ruchu Slow Food i narodziła się we Włoszech w 1998 roku.

Rok później cztery włoskie miasteczka powołały do życia Międzynarodowe Stowarzyszenie Cittaslow.

Pierwsze miejscowości z Polski przystąpiły do sieci „miast dobrej jakości życia” w 2006 roku, dzięki czemu kilkanaście miesięcy później powołano Polską Krajową Sieć Miast Cittaslow

Miasta Cittaslow

31 miast i 1 gmina

Polska Krajowa Sieć Miast Cittaslow

Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Powiat Olsztyński - członkowie wspierający

Grupa Szynaka sp. z o. o. - przyjaciel

Miasta Cittaslow

Członkowie Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow

2006 – Reszel, Biskupiec, Bisztynek, Lidzbark Warmiński

2010 – Nowe Miasto Lubawskie, Murowana Goślina

2012 – Olsztynek, Ryn, Lubawa,

2013 – Gołdap, Barczewo, Dobre Miasto,

2014 – Pasym, Górowo Iławeckie, Nidzica, Rejowiec Fabryczny, Nowy Dwór Gdański, Kalety

2015 – Bartoszyce, Prudnik, Lidzbark, Działdowo, Orneta

2016 – Sępól

2017 - Sianów i Rzgów

2018 Wydminy, Braniewo i Sierpc

Miasta Cittaslow

Ponadlokalny Program Rewitalizacji miast sieci Cittaslow

Miasta Cittaslow

Stowarzyszenie „Polskie Miasta Cittaslow”

Powstało w 2015 roku i zrzesza obecnie 21 miast:

Lidzbark Warmiński, Ryn, Kalety, Górowo Iławeckie, Lubawa, Nidzica, Pasym, Nowe Miasto Lubawskie, Gołdap, Biskupiec, Olsztynek, Reszel, Barczewo, Dobre Miasto, Bisztynek, Bartoszyce, Działdowo, Orneta, Lidzbark, Sępólno oraz Braniewo.

Miasta Cittaslow

Ponadlokalny Program Rewitalizacji Miast Sieci Cittaslow

- Stowarzyszenie „Polskie Miasta Cittaslow” podjęło współpracę z Warmińsko-Mazurską Agencją Rozwoju Regionalnego, która przyjęła na siebie ciężar przygotowania całości Programu oraz weryfikacji poszczególnych wniosków
- 30 października 2015 r. Stowarzyszenie podpisało porozumienie z Zarządem Województwa Warmińsko-Mazurskiego na jego realizację
- Budżet projektu został określony na poziomie 51,1 mln euro, z czego 44,7 mln euro zostanie przekazanych miastom w trybie pozakonkursowym, natomiast 6,4 mln euro w trybie konkursowym.

Miasta Cittaslow

Program szansą rozwoju najmniejszych miast regionu

Najmniejsze miasto - Pasym
2,5 tys. mieszkańców.

Największe – Lidzbark Warmiński 16,5 tys.
mieszkańców.

Jedynie 6 miast przekracza
10 tys. mieszkańców.

Miasta Cittaslow

Ponadlokalny Program Rewitalizacji miast sieci Cittaslow

Opracowanie Ponadlokalnego Programu Rewitalizacji Miast Sieci Cittaslow woj. warmińsko-mazurskiego (pełna nazwa dokumentu) było działaniem pilotażowym, nie realizowanym wcześniej w żadnym regionie Polski.

W tym samym czasie zmieniły się polskie regulacje prawne dotyczące Lokalnych oraz Gminnych Programów Rewitalizacji.

Prace nad dokumentem dotyczącym początkowo 14 a ostatecznie 19 samorządów były dużym wyzwaniem, a wspomniane wyżej okoliczności jeszcze je utrudniały.

W celu spójnej realizacji tak skomplikowanego przedsięwzięcia konieczne było powołanie podmiotu posiadającego osobowość prawną. Jest nim Stowarzyszenie „Polskie Miasta Cittaslow” powstałe na bazie Polskiej Krajowej Sieci Miast Cittaslow. Stowarzyszenie funkcjonuje od marca 2015r.

Miasta Cittaslow

Ponadlokalny Program Rewitalizacji miast sieci Cittaslow

Podział środków (w mln EUR)

Środki alokowane przez Województwo na rzecz programu były dostępne w następujących priorytetach inwestycyjnych:

1. 4c – 1. 115.625,00 w trybie konkursu dedykowanego
2. 6c – 10.561.497,00 w trybie pozakonkursowym
3. 9b – 32.588.305,00 w trybie pozakonkursowym
4. 9i – 13.492.816,00 – w trybie konkursu dedykowanego
5. 9iv – 7.193.960,00- w trybie konkursu dedykowanego
6. 10.i – 315.120,00 - w trybie konkursu dedykowanego

Miasta Cittaslow

Ponadlokalny Program Rewitalizacji miast sieci Cittaslow

Poszczególne gminy zgłosiły do Programu różne ilości projektów w ramach różnych priorytetów:

1. PI 4c – Oś Efektywność energetyczna - 4 projekty
2. PI 6c- Oś Kultura i dziedzictwo - 15 projektów
3. PI 9b – Oś Rewitalizacja - 42 projekty
4. PI 9iv – Oś Włączenie społeczne - 13 projektów
5. PI 9i – Oś Włączenie społeczne - 16 projektów
6. Pi 10i – Oś Kadry dla gospodarki - projekty nie będą realizowane

Miasta Cittaslow

Ponadlokalny Program Rewitalizacji miast sieci Cittaslow

Stopień zaawansowania realizacji Programu

Na koniec września 2019r zakończono realizację 26 projektów, w zdecydowanej większości w ramach osi priorytetowej VIII Rewitalizacja.

W ramach projektów zakończonych zrewitalizowano 162491,39 m² otwartej przestrzeni na obszarach miejskich co oznacza 39,9% wartości założonej w Programie.

W ramach projektów zakończonych w Osi VI Kultura i dziedzictwo utworzono 0,78 km szlaków turystycznych , czyli 100% założonego wskaźnika, a wzrost liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach dzięki zrealizowanym projektom wyniósł 6854 osób tj 30,7% zakładanej wartości tego wskaźnika dla całego Programu.

Miasta Cittaslow

Ponadlokalny Program Rewitalizacji miast sieci Cittaslow

Stopień zaawansowania realizacji Programu

Na koniec września 2019r w trakcie realizacji były 44 projekty.

W ramach osi priorytetowej VIII Rewitalizacja realizowane projekty powinny pozwolić na zrewitalizowanie 249.169,7 m² otwartej przestrzeni na obszarach miejskich co oznacza 61,2% wartości założonej w Programie.

Dzięki realizacji projektów w Osi VI Kultura i dziedzictwo oczekiwany wzrost liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach dzięki zrealizowanym projektom powinien wynieść 62.332 osoby co oznacza ponad 5-krotne przekroczenie zakładanej wartości tego wskaźnika dla całego Programu.

Miasta Cittaslow

Ponadlokalny Program Rewitalizacji miast sieci Cittaslow

Stopień zaawansowania realizacji Programu

Prawidłowość realizacji Programu pod względem osiągnięcia wskaźników nie jest zagrożona. Jest to możliwe dzięki mechanizmowi listy rezerwowej. Projekty z tej listy mogą ubiegać się o wsparcie, jeśli w Programie pojawią się oszczędności lub niewykorzystane środki.

Takie przypadki miały miejsce, gdyż gminy zmuszone były zrezygnować z realizacji zgłoszonych wcześniej projektów przede wszystkim ze względów finansowych.

Obecnie w trakcie oceny jest 6 projektów w ramach Osi Rewitalizacja.

Na podpisanie umów czeka też 6 projektów złożonych w konkursie w osi XI Włączenie społeczne.

.

Miasta Cittaslow

Ponadlokalny Program Rewitalizacji miast sieci Cittaslow

Efekty Programu

Efekty realizacji Programu mają wymiar nie tylko wskaźnikowy. Fakt, że każdy z projektów inwestycyjnych musiał być powiązany z projektem społecznym pozwolił osiągnąć konkretny, socjalny efekt działań rewitalizacyjnych.

Projekty społeczne są finansowane przede wszystkim z EFS, w ramach działań Osi XI Włączenie społeczne, wdrażanej przez ROPS. Większość gmin już przystąpiła do ich realizacji. Odbywa się to w różnej formule – gmina realizuje projekt samodzielnie lub jako partner NGO's.

W ramach projektów społecznych ponad 1000 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym skorzysta z różnego rodzaju usług.

Dużo więcej jednak korzysta z powstałej w ramach Programu infrastruktury w wyniku działań nie objętych projektami

.

Miasta Cittaslow

Efekty projektów

Realizacja tak różnych projektów w ramach Programu **podniosła na wyższy poziom współpracę i samoorganizację miast Cittaslow w regionie**. Sprzyja temu działalność **Stowarzyszenia „Polskie Miasta Cittaslow”**, które m.in. pełni rolę koordynującą w zakresie **wdrażania Ponadlokalnego Programu Rewitalizacji Sieci Miast Cittaslow** w Województwie Warmińsko-Mazurskim.

Jednocześnie koordynuje przygotowania Sieci do korzystania ze wsparcia z innych źródeł oraz do absorpcji środków z nowej perspektywy finansowej UE.

Miasta Cittaslow

